

<https://nashkiev.ua/people/tiktok-uroki-ukrainskoi-movi-dlya-zasudzhениh-ta-ekskursii-kievom-yak-lesina-biblioteka-ruinue-stereotipi?>

ТікТок, уроки української мови для засуджених та екскурсії Києвом: як Лесина бібліотека руйнує стереотипи

Колаж: Микита Шклярчук

- “Добрий день! Як пройти до бібліотеки?”

Коли ви востаннє чули таке питання? А задавали самі? Що ж, здаємо адресу публічної бібліотеки Києва для дорослих! Вулиця Олександра Кониського 83-85, поблизу м. Лук’янівка. Саме тут розташована [бібліотека імені Лесі Українки](#), яка ламає стереотипи.

Тут працює багато молоді, проводять літературні (і не тільки) заходи, організовують екскурсії-прогулянки містом та навіть допомагають у ресоціалізації засуджених. А ще – знімають ТікТоки! Ми поспілкувалися з двома **наймолодшими працівниками бібліотеки** – **Віталієм Білозіром (йому 21) та Валерією Ковбасою (їй 22)**. Розпитали, як вони обрали це місце роботи, про знімання ТікТоку, бібліотеки майбутнього та чи обов’язково любити читати, щоб працювати в книгозбірні.

Про рішення працювати в бібліотеці

Віталій Білозір

Віталій: “Я жив поруч, і якось стало цікаво, що це взагалі таке і що тут відбувається. Тому що в моєму уявленні **бібліотека була місцем, де сидять три злі бабці**. Та бібліотека Лесі Українки виявилась зовсім інакшою, дуже живою. Тут круговерть заходів – близько 20 в місяць, виступають цікаві люди, презентуються молоді автори... Мене це захопило, тож я тут працюю вже другий рік. Одне з найулюбленішого в моїй роботі – це “відкривати” нових

авторів та просувати їх. Для кожного дуже важливо бути почутим. Також подобаються зустрічі з досвідченими авторами: дізнаватися, як вони написали той чи інший твір, їхні погляди, інтереси”.

Валерія Ковбаса

Валерія: “Я з дитинства ходила в бібліотеки, бо дуже люблю читати. Вступила в університет Грінченка, сюди прийшла на стажування й вирішила залишитися працювати. Мені подобається, що тут молодий колектив, подобається, що є багато заходів різних і що до нас приходять студенти, школярі. Подобається вигадувати щось, щоб ще більше молоді приходило читати”.

Про стереотипи щодо бібліотеки

Валерія: “Мене завжди засмучує, коли я чую від інших, що **бібліотеки нецікаві**. Що вони нікому не потрібні, що це пережиток минулого, адже зараз все можна завантажити з інтернету. Найчастіше це говорять ті, хто востаннє був в бібліотеці 20, 30 років тому, ще в школі. **Бібліотеки – це не тільки книгозбірні**. Це місце, де можна знайомитись, приходити на зустрічі з авторами, знаходити людей зі схожими інтересами. Відвідувати speaking club з англійської, прийти на заняття з арттерапії... Влітку двічі на місяць наша бібліотека проводила для читачів прогулянки й екскурсії. Наприклад, спільно з киевознавцем В'ячеславом Дзівалтовським у бібліотеці розробили маршрути “Мандрівки київськими адресами Лесі Українки та її родини”. Починаються вони з приміщення відділу краєзнавчої літератури та бібліографії на вулиці Винниченка, а завершуються у центральному приміщенні бібліотеки”.

Віталій: “Перший стереотип — що тут працюють **не дуже привітні люди, яким нічого не цікаво**. Виявилось, що це абсолютно не так! Тут [у бібліотеці Лесі Українки] багато класних, активних людей, які придумують і реалізують чудові ідеї. Другий стереотип – майже немає читачів. Та насправді, **у нас в день на абонементі може бути до 500 відвідувачів**. Третій – що в бібліотеці немає нових книг. Це також виявилися неправдою. Фонд постійно поповнюється. **Можливо, не у таких великих обсягах, та все ж є чимало трендових книг**. Бібліотека працює і як виставковий простір, і як виставкова зала.

Також тут реалізовувався проєкт з ресоціалізації засуджених. До прикладу, діяла **артлабораторія для в'язнів**, які писали вірші, проводились заняття з української мови. Був також період, коли щосереді приходили умовно засуджені й навчалися працювати у Photoshop, Canva на графічних планшетах. Нещодавно закінчився ще один проєкт для в'язнів — “Новий погляд”, — де наш лектор, український історик Анатолій Горвий розповідав про нетрадиційне сприйняття історії”.

Про ідею знімати відео у ТікТок

Валерія: “Ми почали вести [ТікТок](#) дуже спонтанно. Це був період, коли вимикали світло, і ми багато часу проводили на абонементі. Віталій запропонував познімати відео для ТікТоку. Я спершу думала, що це жарт. Але зняли, виставили... й отримали шалений відгук. На нас почали підписуватись люди, приходити в бібліотеку й казати: “Ми тут, бо побачили вас у ТікТоці. Дехто писав, що не може прийти, тому що далеко живе, але хоче відправити нам книжки”

Віталій: “Нещодавно завдяки ТікТоку виник проєкт підтримки мережі бібліотек Лесі Українки. Одна дівчина, яка побачила нас у ТікТоці, Леся, принесла партію книг і сказала:

'Я переглянула електронний каталог, і у вас таких книг нема. Оскільки вони дорогі, я вирішила подарувати їх вам'. Після цього вона створила Google-форму, де бібліотекарі можуть писати запити читачів. Тож тепер є сайт, через який можна підтримати бібліотеку, подарувавши їй книгу. Там можна або забронювати покупку, або оплатити її одразу.

Ми не пишемо сценарії до відео, це стається спонтанно. Додам, що нас дуже підтримала директорка Ольга Іванівна. Це важливо, адже, до прикладу, деякі колеги з інших бібліотек нас не дуже розуміють. Їм видається, що це “несерйозно”, а тому не пасує для бібліотеки”.

Про цінність бібліотек та любов до читання

Віталій: Насправді цінність і значення бібліотеки не змінюється століттями, а **тільки посилюється**. Як казав Марк Твен, його найкращий університет – це **бібліотека**, де він читав різними мовами.

Бібліотека передусім навчає, а ще – **допомагає знайти людей, зав’язати знайомства**. Ти приходиш і бачиш, що хтось обирає книгу, яка тобі подобається – у вас вже є про що поговорити.

Це простір живих контактів. Ви можете з кимось розговоритись, придумати ідею – а бібліотека надасть простір для її втілення. Ми дуже відкриті до нових ідей та раді лекціям, зустрічам і спікерам”.

Валерія: Все ж бібліотека — це місце, де ти можеш прийти та знайти тут книгу, яка була видана 20, 30, 50, 70 років тому. У бібліотеці можна її затишно почитати. У цьому їхня величезна перевага над книгарнями.

презентація збірки "МІЙ ВСЕСВІТ у римованих рядках" авторки Наталії Чісліної / facebook.com/LUKLibrary

Книжкові рекомендації (всі ці книжки можна почитати у Лесиній бібліотеці)

Від Віталія

- Оскар Уайльд “Портрет Доріана Грея”, Тарас Мельничук “Князь роси”, Іван Драч “Вийшов з радіо чорний лев”.

Від Валерії

- Панас Мирний “Повія”, Тесс Геррітсен “Хірург”, Гарпер Лі “Убити пересмішника”.